

Frihed

Opgave 1: Hvad forestiller billederne?

I skal nu i gruppen arbejde med Frihed. I skal arbejde med 5 hovedopgaver. I skal bruge ca. 10-14 lektioner på det.

Jeres svar kan I vælge at printe ud eller gemme i en mappe på jeres computer.

Til slut skal I lave en film, hvor I skal bruge al den viden I har fået, mens I har arbejdet med Frihed.

Filmen kan laves som en kort video, photostory eller Stop Motion Picture. Men det får I meget mere at vide om senere.

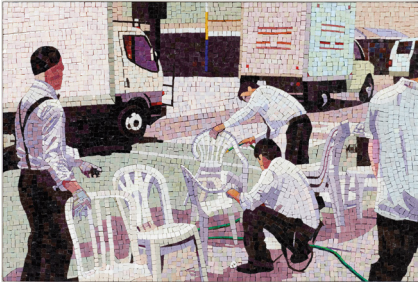
Se grundigt på hvert af billederne og beskriv, hvad I ser på dem.
Noter hver ting for sig i skema 1.

Brug eventuelt ord fra lykkeposen som inspiration.

LYKKEPOSEN

Opgave 1: Hvad forestiller billederne?

Mosaikken

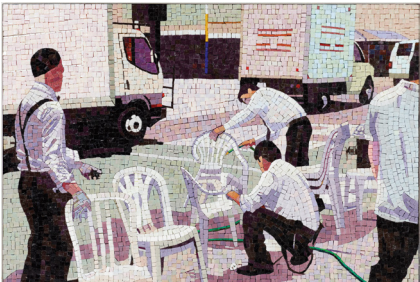
Kultegningen

[illegible]

Opgave 1: Hvad forestiller billederne?

Sammenlign derefter de to billeder og registrer forskelle og ligheder mellem billederne i skema 2.

Brug eventuelt ord fra lykkeposen som inspiration.

Ligheder

Forskelle

[illegible]

Opgave 2: Værkets betydning

Både mosaik og kultegning har et fotografisk forlæg.

Mosaikkens forlæg er et snapshot fra Little Italy i New York, hvor Erik A. Frandsen har passeret de fire italienske tjenere, der vasker stole.

Sammenhold indtrykket af fotoet og maleriet. Diskuter om billedet handler om frihed?

|

|

|

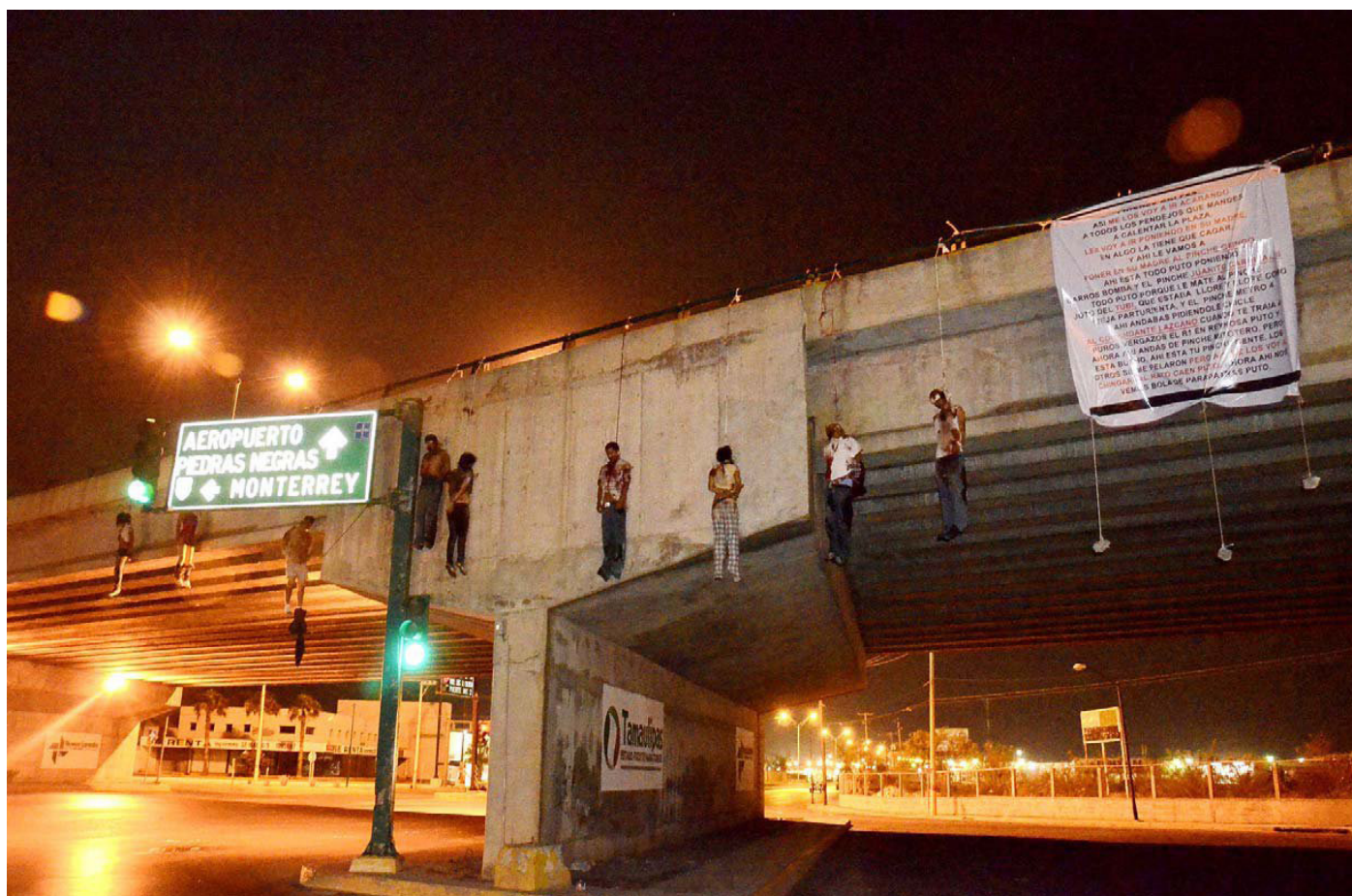
|

Opgave 2: Værkets betydning

Inddrag betydning af ordsproget: Skomager bliv ved din læst.

http://www.denstoredanske.dk/Erhverv,_karriere_og_ledelse/Håndværk/Håndværksfag/skomager/læst.

Det fotografiske forlæg til kultegningen er en episode fra et narkoopgør i det nordlige Mexico i sommeren 2012.

Se på fotografiet og diskutér, hvordan det har inspireret til kultegningen.

Opgave 2: Værkets betydning

Diskutér, hvilken form for frihed, der ligger i at kunne slå andre ihjel.

┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Giv et bud på, hvad Erik A. Frandsen kan have ment med de sorte streger, der ser ud til løbe ned under hver af de hængte.

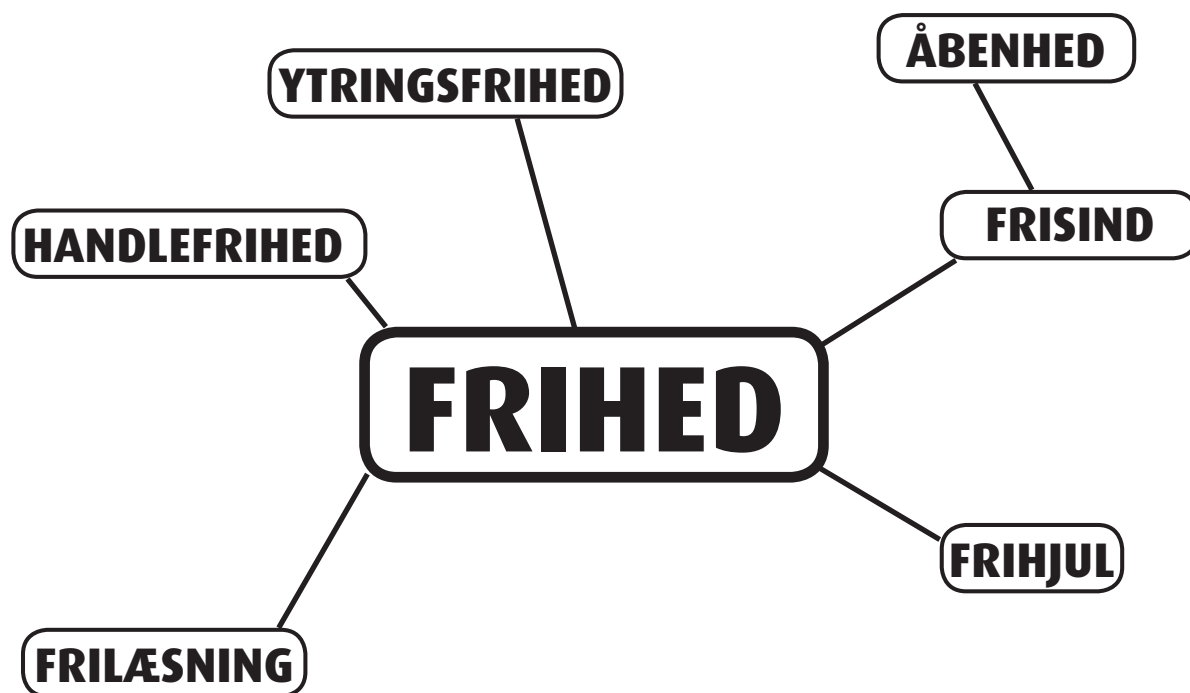
┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Har jeres svar noget med frihed at gøre?

┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Opgave 3a: Frihed i hverdagssproget

Find i gruppen så mange ord som muligt, der indeholder ordet fri eller frihed. Skriv dem ind i **mindmappen**

Sammenlign ordene.

Har de noget til fælles? Hvis ja, hvad?

Opgave 3a: Frihed i hverdagssproget

Beskriv begrebet frihed med jeres egne ord og uden at bruge selve ordet frihed.

Find mindst et symbol på frihed og forklar, hvordan det udtrykker frihed.
Du kan få hjælp via linket <http://www.denstoredanske.dk/Symbolleksikon>

Opgave 3b: Frihed i poesien

Engang var frihed ordet

Erik Sommer 1986 - Jens Rosendal 1979

1 Engang var frihed ordet,
som brændte i mit sind,
de grænseløse vidder,
den frie, åbne vind.

2 Engang var altings
frihed fremdriften i min hånd.
Det var min agt, mit arbejde,
at sprænge alle bånd.

3 Og ånden var nok vældig
som storm og bølgeslag,
og dog gik verden under
i håbløshed hver dag.

4 Og grænseløs blev tvivlen
og endeløs min vej,
og Babelstårnet vælted
med verden under sig.

5 Nu beder jeg om grænser,
et sted, hvor jeg kan stå.
hvor jeg kan værne livet,
når fjenden trænger på.

6 Nu beder jeg om ansvar
og frihed for den plet,
hvor jeg skal være hjemme
og slå for arv og ret.

7 Nu beder jeg om grænser
for folket, som er mit,
et land til at befæste
det vi tør kalde frit.

Opgave 3b: Frihed i poesien

Beskriv begrebet frihed med jeres egne ord og uden selve ordet.

Vers 1:

Vers 2:

Vers 3:

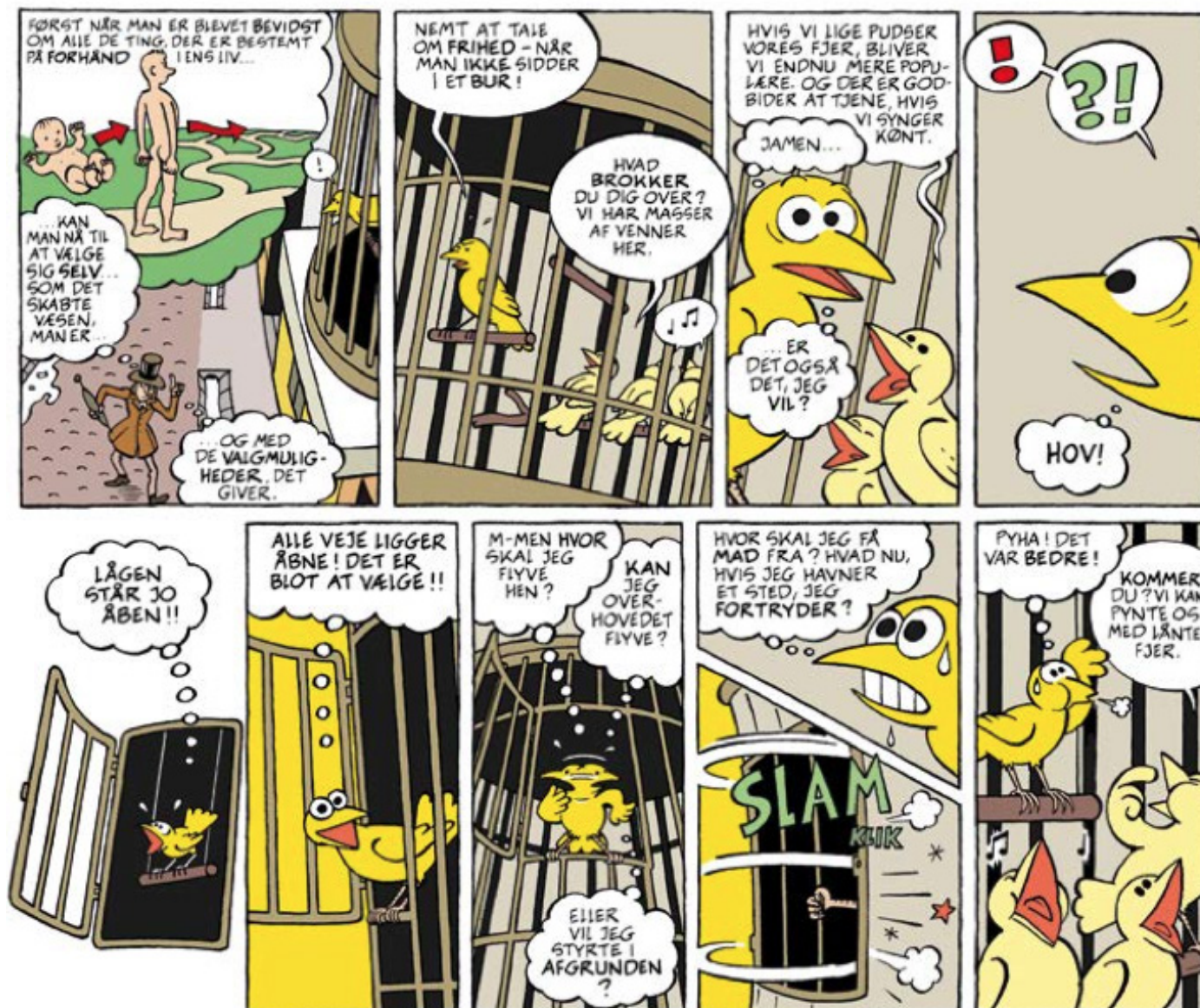
Vers 4:

Diskuter hvordan frihedsbegrebet ændrer sig i Jens Rosendals salme.

Diskuter forholdet mellem frihed og det at være bundet i salmen.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Fuglen i tegneserien på side 12 er skabt til at flyve, men tør ikke at flyve. Diskuter om fuglen i tegneserien er fri?

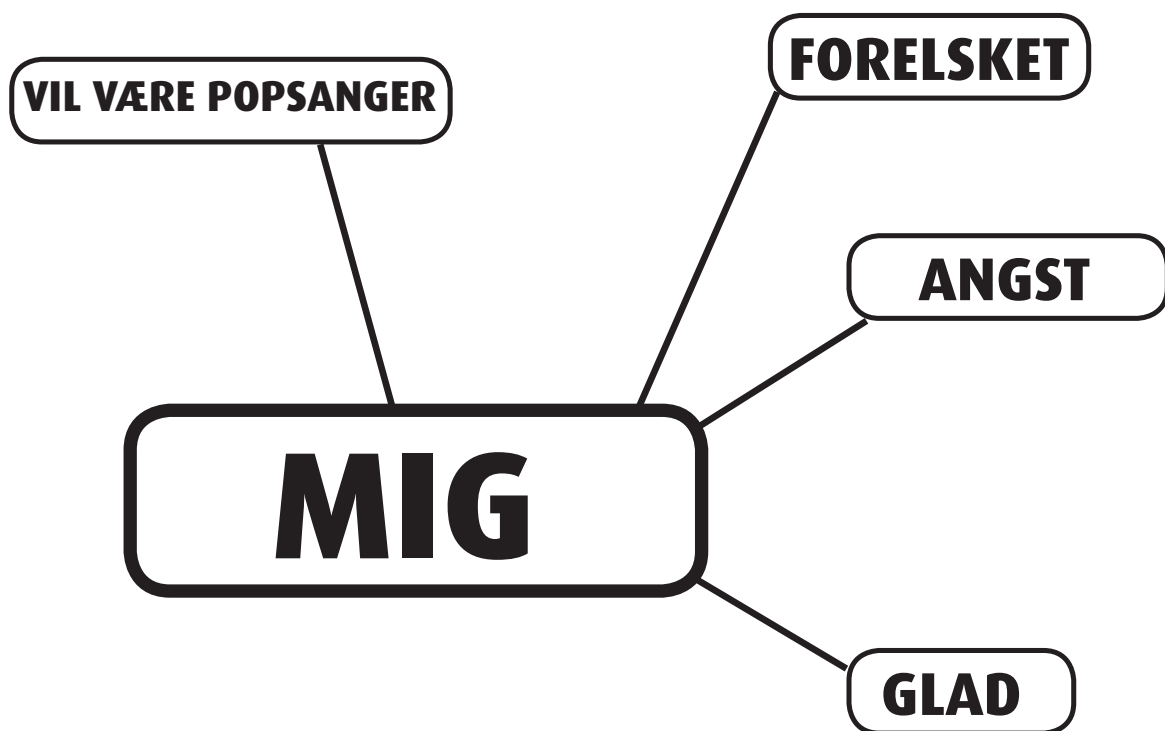

"...thi at være hos sig selv, det er jo Frihed." (Søren Kierkegaard)

Som mennesker vader vi rundt i muligheder, men friheden er, ifølge Kierkegaard, at være bundet af det man faktisk er. Alle de muligheder kan forvirre og handlingslamme på en måde, så den enkelte slet ikke længere er i stand til at vælge. Valget er hos Kierkegaard meget vigtigt. Man kan ikke bare vælge at være den man ønsker at være, man bliver nød til at vælge, at være lige præcis den man rent faktisk er. Dvs. at det at zappe rundt mellem forskellige muligheder ikke er frihed i Kierkegaards optik. Du er død og pine nød til at være den du er skabt til at være – ellers er du ikke fri, men bundet af flokken, af lyst, behagesyge, angst eller andet.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Sæt flere muligheder i mindmappen

Beskriv med jeres egne ord, hvad det betyder at vælge sig selv.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Kierkegaard bruger ordene mulighed og nødvendighed, når han skal forklare frihedsbegrebet:

"For at vorde er Mulighed og Nødvendighed lige væsentlige. Ligesom der til Selvet hører Uendelighed og Endelighed, saaleds også Mulighed og Nødvendighed. Et Selv, der ingen Mulighed har, er fortvivlet, og ligesaa et Selv, der ingen Nødvendighed har. ...

Det der fattes er egentligen Kraft til at lyde, til at bøje sig under det Nødvendige i Ens Selv, hvad der maa kaldes Ens Grændse." (Søren Kierkegaard)

Hvordan føles frihed?

Beskriv hvordan frihed føles ved hjælp af spørgsmålene herunder. Diskuter de forskellige svar i gruppen. Husk at der ikke er noget endeligt svar.

Prøv i gruppen at finde ord, som kan beskrive, hvordan I mener, friheden føles.

Giv eksempler på frihed som en positiv og negativ følelse.

Positiv

Negativ

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Hvornår føler du dig fri?

[illegible]

Hos Kierkegaard kan frihed og de mange muligheder medføre en følelse af angst – Hvorfor tror du?

[illegible]

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Se på nedenstående billeder. Hvad er det for en frihed, som de enkelte billeder udtrykker?

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

A large rectangular area defined by a dashed line, intended for writing or drawing.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

A large rectangular area defined by a dashed black border, intended for writing or drawing.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

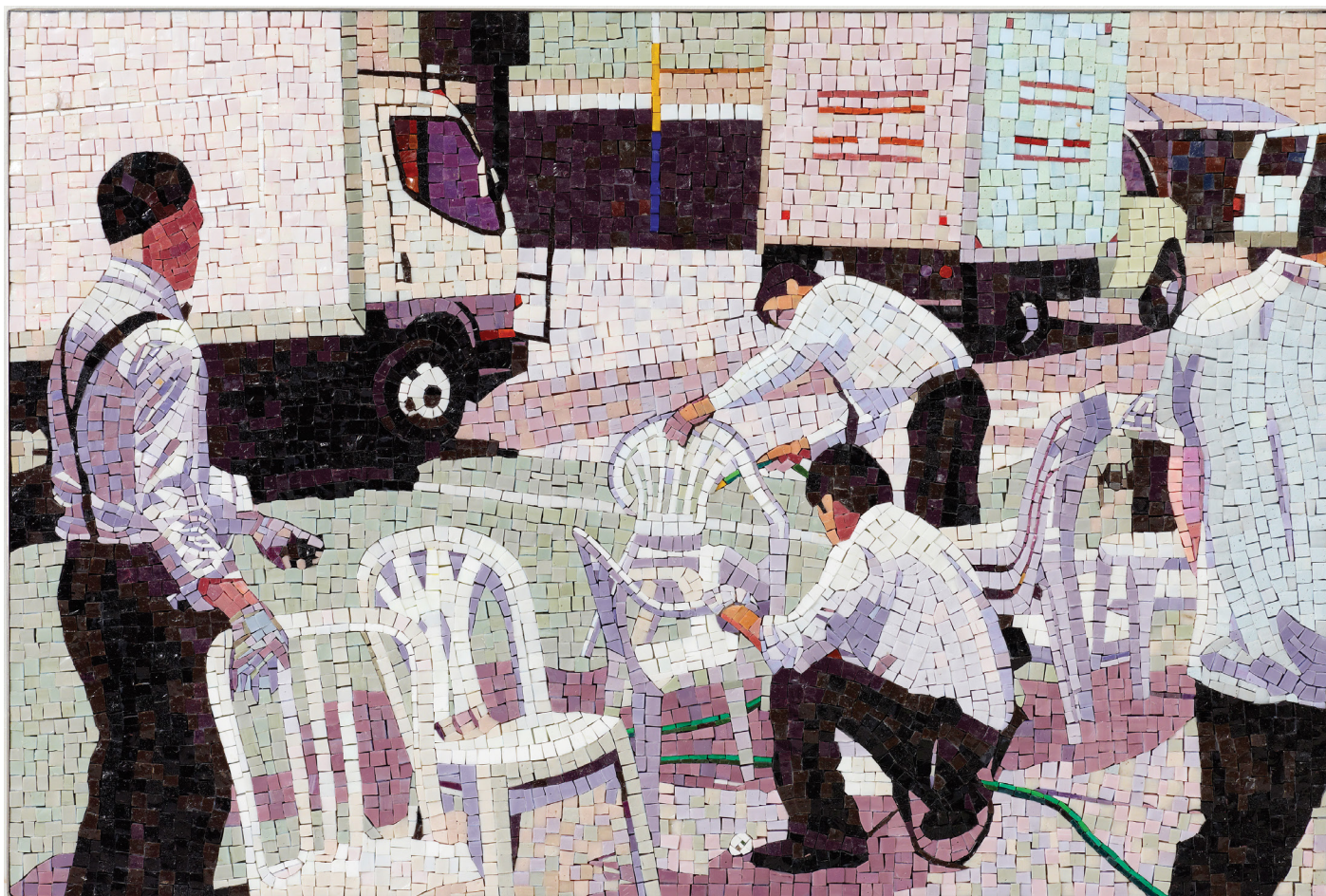
A large rectangular area defined by a dashed black border, intended for writing the answer to the assignment question.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

A large rectangular area defined by a dashed line, intended for writing or drawing.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

A large rectangular area defined by a dashed black border, intended for a response or essay.

Opgave 4: Frihedsbegrebet hos Kierkegaard

A large rectangular area defined by a dashed line, intended for a response or drawing.

Opgave 5: Friheden er at være bundet

Som udgangspunkt er mennesket hos Kierkegaard ikke frit. Tænk på eksemplet på side 12 i tegneserien: Fuglen bliver angst for friheden og tør ikke flyve. Sådan er der mange der, ifølge Kierkegaard, har det. De forskellige typer, som Kierkegaard beskriver: Spidsborgeren, æstetiker, etikeren og den religiøse lever alle forskelligt i forhold til frihed, da friheden netop handler om at blive til. Om at turde flyve jf. fuglen i buret. Om at vælge – men at vælge det rigtige. Det kaldes også for stadielæren.

Stadielæren:

”Frihedens Indhold intellektuelt seet er Sandhed, og Sandheden gør Mennesket frit. Men netop derfor er Sandheden Frihedens Gjerning saaledes, at den bestandig frembringer Sandheden.” (Søren Kierkegaard)

Spidsborgeren gør som alle andre gør og vælger derfor ikke frit, men lader sig flyde med strømmen. Han går i stramme cowboybukser, hvis det er det man skal og han tager kørekort når han bliver 18, hvis det er det man gør. Han gør det mængden gør og han gør ting uden selv at tage stilling til det.

Æstetiker drømmer sig væk og forsøger at skabe sig selv i sit eget billede. Han kan ikke forlige sig med den, han faktisk er og tager derfor ikke ansvaret for sit eget liv. Han er slave af sin egen trang til nydelse og fornøjelse. Måske synes han, at det han i virkeligheden er, er kedeligt? Han er derfor ikke fri. Æstetiker kan godt se alle de muligheder, der ligger for hans fødder, men han formår ikke at vælge – han bliver angst og trækker sig tilbage til det behagelige.

Etikeren, som ligner spidsborgeren udadtil, er fri fordi han vælger det nødvendige – ham selv, som den han er (skabt som) og ikke som noget andet, som han kunne tænke sig at være. Han ved, hvem han er og tager ansvaret for det. Han ser sig selv som bange, hvis han er bange. Etikeren gør livet til sit eget liv ved ikke at give andre eller andet ansvar for egne handlinger. På den måde følges frihed og ansvar.

Opgave 5: Friheden er at være bundet

Den religiøse bliver fri ved springet, som Kierkegaard beskriver det. Han overgiver sig til Gud og gør sig derved fri fra sig selv. Han forstår sig selv som skabt i Guds billede og som sådan ønsker han at være. Han ligner spidsborgeren, men er bevidsthedsmæssigt et helt andet sted.

I kan se mere om stadierne i denne film:

<http://www.youtube.com/watch?v=bPpRY00sBOM>

Prøv at give stadierne nye moderne navne og begrund dem for hinanden.

Diskussion

Ifølge Kierkegaard kan man ikke se på folk, om de er den ene eller den anden stadietype – og måske ændrer det sig også fra situation til situation – men prøv to og to at komme i tanke om nogle kendte, som I synes kunne være prototypen på de forskellige typer. Fortæl de andre i gruppen, hvorfor I har valgt netop dem.

Samfundet i dag er præget af, at den enkelte har mange muligheder. Man kan sige, at vi føler os så frie, at vi næsten ikke tør vælge, da vi tror, at det ville indskrænke vores frihed. Og vi føler os så frie, at vi næsten ikke tør forpligte os, da det ville føles som en begrænsning. Denne forståelse af frihed ville Kierkegaard være uenig i. Hvilket stadie tror I, han ville synes prægede vores samfund i dag?

Opgave 5: Friheden er at være bundet

Hvorfor kan det være svært at vælge?

┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Hvorfor kan det være svært at vælge sig selv?

┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Kierkegaard siger, at man skal vælge sig selv på godt og ondt. Hvad vil det sige?

┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Hvorfor kan det være svært at forpligte sig fx til en kæreste eller et job eller andet?

┌ — ┐
|
|
|
└ — ┘

Opgave 5: Friheden er at være bundet

Hvad har frihed, valg og ansvar med hinanden at gøre?

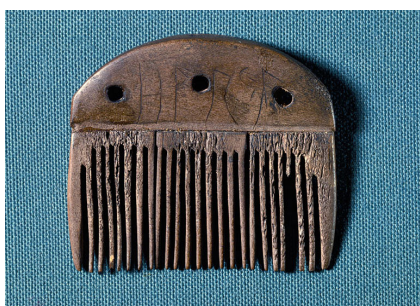
Find en ting

I skal alle i gruppen vælge en ting, der minder jer om friheden. Tag et billede af tingen med et kamera eller en smartphone og læg billederne op på det virtuelle museum.

I kan få hjælp til, hvordan I gør ved at klikke her

I skal skrive en kort tekst til, hvorfor I har valgt netop den ting.

Her er et par eksempler

Kærlighed

Kam med solsymbol:

En kam blev hyppigt brugt som gravgave. Altså kærlighed og værdighed. Den her har et soltegn og har derfor også noget med tro at gøre.

En kam giver mig altid mindelser om min barndoms puttetid og Grimms eventyr om Snevide og den forgiftede kam. Kammen er for mig symbol på skyld.

Kærlighed

Broderet pude: Tænk på alle de timer, en kvinde i sin tid har siddet og broderet for at møblere et hjem. En pude kan pynte og pryde, men den kan også støtte i ryggen, og man kan lægge hovedet på den.

Opgave 5: Friheden er at være bundet

Tro

Kors: Korset er den kristne tros vigtigste symbol. Jeg kommer til at tænke på alle de kirker, jeg har set kors og krucifiks i – og på, at jeg altid bliver en lille smule andægtigt ved synet.

Skyld

Spyd: Enten i det godes betydning at skaffe føde og dermed give liv – eller det ondt at dræbe og tage liv.

Frihed

Runesten: Jeg kommer til at tænke på frihed, når jeg ser på runestenene og tvinger mig selv til at overveje, hvordan livet ville være, hvis jeg ikke kunne skrive sms'er til mine venner og familie.

Opgave 5: Friheden er at være bundet

Angst

Døden i sig selv kalder på angsten.

Afsluttende opgave

Lav en film om frihed ud fra det I har arbejdet med. I filmen skal indgå mindst en af de ting, I har lagt på det **Virtuelle museum**.

Der kan evt. indgå et eller flere citater af Kierkegaard.

I kan lave den, som en **kortfilm** eller som en **Photostory** eller som en **Stop Motion Picture**

Start med at vælge, hvilken type film I vil lave.

Lav derefter et **storyboard**.

Gå derefter ind i det virtuelle museum, hvor I vil få hjælp til at lave jeres film og oploade den til hjemmesiden.

I kan få hjælp til at lave filmen ved at gå ind på hjemmesiden www.paakant.dk og klikke på værksted